

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - števil. 74.

Štev. 119.

V Ljubljani, v petek 26. maja 1899.

Letnik XXVII.

Vestfalska pisma.

(Dr. J. Ev. Krek.)

XVII.

Monastirska škofija ima neko izjemno navado pri nastavljanju župnikov. Far je neprimeroma malo in da bi se lažje ohranil cerkveni duh, nastavlja škof tudi župnike, ne da bi službo razpisaval. Od škofa imenovani župnik se vstoliči na svojo faro in ostaja vedno na nji do smrti. Če želi drugam, se osebno in zasebno pogovori s škofom, da mu določi drugo službo. Vse vprek pri župnikih in kapelanih sem čul, da se jim tako zdi najbolje. To sicer ni v smislu cerkvenega prava, toda z ozirom na svoje razmere moramo pa tudi ravno tako reči, da patronati, kakor životarijo pri nas, prečesto niso blagodatni za cerkveno življenje.

Izza kulturnega boja je ostalo še več določil, ki ovirajo cerkveno svobodo. Ključarjev ne poznajo na Pruskem. Cerkevno premoženje upravljata dve korporaciji: cerkveno predstojništvo (Kirchenvorstand) in srenjsko zastopstvo (Gemeindevertretung). Cerkevno predstojništvo se razven župnika voli tajno. Vsak 24 letni katoliški faran ima pravico voliti, če je vsaj že eno leto v fari. To predstojništvo sklepa o cerkvenem davku, o izdatkih in dohodkih za cerkvene stvari: vodi sploh cerkveno gospodarstvo. Najmanj po 6 članov ima z župnikom vred. Srenjsko zastopstvo je trikrat večje; tudi to se voli tajno in župnik ne spada že po svoji službi vanje. Mnogo sklepov cerkvenega predstojništva je odvisnih od potrdila tega zastopstva. Jasno je, da je ta obsirna težavna naprava zelo sitna za cerkveno upravo. Če dobé kje liberalni možje vpliv v nji, ima župnik grozne težave. Splošno se to ne čuti, ker je ljudstvo dobro in pri svojih obilnih dohodkih ne čuti doneskov za cerkev. Seveda mora vsak davek dovoliti tudi vlada. V sedanjih razmerah, ko je treba toliko novih cerkev, znaša davek po vseh farah 25—50 % srenjskega davka. A kot sem že rekel: ta davek ni občuten. Če navadni delavec zasluži po 2½, do 3 gld. na dan, potem se lahko utrpi par mark na leto za cerkev.

Danes odhajam iz Oberhausen-a. — To mesto ima sedaj 40.000 prebivalcev. Pred 25 leti je bila še neznatna vas. Marijina farna cerkev, kjer smo imeli svojo pobožnost, je pred nekaj leti nova. Načrt zanjo je delal dunajski stolnični stavbenik Schmidt. Krasna gotika. V najlepšem slogu s stavbo je tudi vsa oprava, vse cerkvene posode in obleka.

Župnik Schmittmann pastiruje tukaj že nad 25 let. Kulturni boj je poskusil v tem kraju. Kazal mi je med akti krajnega šolskega sveta priporočilo, katero je tisti čas napisal okrajni šolski nadzornik — starokatoličan — nekemu učitelju, ki je prosil za službo v Oberhausen-u. Glasi se med drugim: »Der Bewerber ist ein guter Katholik, ein Pfaffenfeind und ein vorzüglicher Redner.« — Tableau!

Neka posebna ustanova za delavce me je tu zelo zanimala. Staro župnišče s cerkvijo vred je prepustil župnik, in sicer do letos zastonj usmi-

ljenim bratom, da so po njegovem navodilu ustanovili delavski dom — stanovanja za neoženjene delavce. Krog 100 jih je. Preskrbljeni so z vsem; hrano imajo zelo dobro. Na dan plačujejo za tukajšnje razmere malenkostno svoto 1 M. 30 bel. — Po zasebnih stanovanjih stane vsak dan delavce 1 M. 50 bel. in v telesnem, vzlasti pa v dušnem oziru mnogo slabše. Tak zavod imajo v Essenu. Moje mlade sanje o delavskem domu v Ljubljani se mi tukaj usiljujejo. Najrajši bi prenesel vso stavbo z usmiljenimi brati vred domov. Omilila se mi je tako, da mi ne gré iz spomina. Uprav v Oberhausenu je najbolj znaten vpliv domače socialne demokracije. K pridigi in k shodu so prišli in — bili veseli, a — — — Treba bo še dela!

Najnovejši zanimivost iz mojega življenja je ta, da me je tukajšnji v Essenu izhajajoči liberalni list »Reinisch-westfälische Zeitung« napadla, češ da organizujem Slovence tako, kot so organizovani Poljaki, in da potujem okrog kot politički agitator. Ti zlodijevi liberalci! povsod so enaki; nikjer in nikoli ne imenujejo nobene stvari tako, kakor je v resnici. Za-se lažejo vse na dobro in se tako slepe, da si naposled sami verjamejo; o nasprotnikih pa lažejo vse na slabo. Povsod najslabši nameni, povsod podlost, hujskane itd.

Liberalci je tudi na Pruskem tak kot v Avstriji. Te vrste bitja se nikjer nič ne naučé. To sem izpoznal iz tega članka, ki seveda v najslavesnejši obliki pozivlje vladnega predsednika v Düsseldorfu, naj obrne svojo pozornost mojemu delovanju. »Kennimus nos«, sem se zasmel na ves glas, ko sem prečital ta stavek. Toraj tudi to! Policija, ti zlato zatečišče vseh liberalnih poglavarjev, da si mi zdrava! Krščanski ljudje pravijo ali pišejo koncem svojih govorov oziroma člankov: »Bog blagoslovi!«; liberalci kriči: »policija pomagaj!«

Ta ozvêna se glasi po predalih judovskih liberal. listov na Dunaju proti antisemitom, proti drugim itd. pri nas, proti slovenski božji službi na Pruskem. Če bi bil ves »oportan in ves zlat« samih pruskih redov, ne stopal bi tako vesele samozavesti, kakor sedaj, ko mi je ljubi pruski liberalci pogladil pleča. Kjerkoli si, moj mili žurnaliste, naj te spremlja moja prisrčna zahvala. — Neskaljenega veselja si mi pripravil obilo v tuji zemlji. Užival sem slasti ob tvojega osrčja izlivu prav tako, kot jih uživam doma, ko me tvoji tovariši — katerim bodi tem ne več nenavadnim potom sporočen moj pozdrav in priporočilo — vlačijo in vlačijo po slabem in dragem belem popirju.

Nekedo — sodim, da kapelan iz Börniga, je liberalcem odgovoril v katoliški »Tremonia«. A to že ni več zanimivo! Tudi tukajšnji odgovori se sučejo v starih dolgočasnih frazah: »To presega vse meje častniške dostojnosti!«; »kako globoko je padel ta list, se — — —«, »Na tako nizkem nivoju neha vsaka polemika« in še v par podobnih. Meni se zdé taki odgovori k večjemu za veliki teden. Na ti lepi okrogli zemlji, vzlasti sedaj v rajski vesni, ko smo že zdavnaj preživeli resno

dobo liberalizma, se rajši nasmejem in zakrožim:

•Zakantájmo midva, zakantájmo midva,
Malo dobre volje!
Onim dvem na dišpét, onim dvem na dišpét,
Ki od nas govore.•

Kmetijske zadruge pred deželnim zborom.

(Dalje.)

•Gospodarska zveza« je pa šla še korak dalje: ona hoče tudi obstoječa konsumna društva, v kolikor ne služijo konsumnim potrebam delavstva v industrijalnih krajih, preustrojiti v kmetijske zadruge v ožjem pomenu besede. Vse to bi bil dr. Schaffer jako lahko izvedel, če bi bil storil, kar je bila njegova dolžnost, namreč, da bi se bil informoval o stvari, o kateri je prevzel poročilo in s tem veliko odgovornost!

Drugi razlog dr. Schafferja je, da zadruge kupčujejo »špekulativno« s kolonialnim in manufakturnim blagom.

Ta trditev deželnozborskega odseka je naravnost neresnična in iz trte izvita. Ne ena zadruga, niti konsumno, niti kmetijsko društvo se ne bavi s takimi špekulacijami. Pozivljamo dr. Schafferja in ves njegov odsek, naj nam imenuje eno samo tako konsumno društvo ali kmetijsko zadrugo na Kranjskem. Če pa dr. Schaffer in njegov odsek uvrščata skupno nabavo manufakturnega in kolonialnega blaga za društvene člane pod pojem »špekulacije«, — bi morali to označiti kot obžalovanja vredno nesmisel! Zato poslednjega ne moremo misliti, kajti samo ob sebi je umevno, da je nabavljanje konsumnega blaga raznih vrst, tedaj tudi kolonialnega in manufakturnega blaga za društvene člane ravno tako malo špekulacija, kakor nabavljanje takega blaga za katero koli zasebno gospodarstvo.

Tretji razlog dr. Schafferja je, da se kmetijske zadruge in konsumna društva bavijo s prodajanjem in točenjem vina in deloma še celo žganja.

Ta argument je jako vabljev in ravno radi tega ga je treba presojeti z največjo opreznostjo.

Pri tem vprašanju je treba dvojne ločitve. — Prvič je treba ločiti točenje vina od točenja žganja in drugič delavska konsumna društva od drugih zadrug. Kar se pred vsem delavskih konsumnih društev tiče, je skoro samo ob sebi umevno, da se bavijo tudi s točenjem vina in sploh s prodajanjem jedil in pijače na nekako krémarski način. To tiči v bistvu takih društev in je v obče le koristno. A tudi pri kmetijskih konsumnih društvih in pri kmetijskih zadrukah nikakor ni opravičeno, točenje vina kar naravnost označevati kot škodljivo. Kmetijske zadruge naj bodejo po svoji osnovi nekaka gospodarska in socialna središča zadevnega zadrúžnega okolišča. Kmetje se shajajo v zadruzi, da opravijo svoje kupčije, bodisi da privedejo svoje pridelke, ali da si nabavijo svoje potrebščine. Deloma prihajajo zadrúžniki od daleč po dve, tri ure s hribov. Naravno je, da so potrebni krepila

in prav pametno je, da to krepilo, bodisi jed ali pijačo, najdejo v društvu.

To je z gospodarskega, socialnega in etičnega stališča odobravati, ker ni nobenega pametnega razloga, ljudi siliti, da gredo v gostilno. Zato je tudi ostro grajati postopanje upravne oblasti, ki vsem zadrugam, brez izjeme, odreka gostilniško koncesijo tudi v najožjem obsegu. Tako se silijo naravnost ljudje, da morajo v gostilne. Ali to ne spominja na gališke razmere, kjer se židovske žganjarije od strani oblastev skrbno varujejo?

Prav je pa, če se načeloma ne dovoli točenje žganja zadrugam. A tudi v tem oziru je morebiti dopustljiva kaka izjema. Saj se na primer kakemu konsumnemu društvu ne more zameriti, če ima poleg čaja tudi rum na razpolago!

Sicer pa nam ni znana ne ena kmetiška zadruga, ki bi se pečala z žganjetočem. Kolikor je nam znano, se je to godilo izključno le v nekaterih delavskih konsumnih društvih. Želeti bi bilo, da bi se v tem oziru iz posameznih slučajev ne kovalo orožje zoper vse kmetiške zadruge, kakor je to storil označeni odsek in njegov poročevalec.

Četrty razlog dr. Schafferja, da društva prodajajo tudi nečlanom, smo že zadostno označili.

Peti razlog odseka je, da se od konsumnih društev in kmetijskih zadrug članom preveč na up prodaja. Ta trditev velja samo glede nekaterih konsumnih društev, in je v resnici potreba temu nasprotovati. Kreditnim potrebam naj ustreza izključno le Raiffajnska posojilnica, gospodarske zadruge pa naj prodajajo le proti gotovemu plačilu. Gospodarska zveza se pri zadevi po svojih močeh poslovanje zadrug, v kolikor so njeni člani, strogo po tem načelu urejati. Popolnoma odstraniti se seveda kreditiranje ne bode nikakor dalo. Zlasti je to nemogoče pri delavskih konsumnih društvih, ki morajo kreditirati od tedna do tedna.

Sicer pa konstatujemo, da so zadruge, ki bi nerazumno prodajale na up, le redke izjeme.

Šesti in zadnji razlog dr. Schafferja se nanaša na knjigovodstvo. On trdi, da mnogo zadrug ne vodi knjig po trgovskih načelih. Tudi ta trditev ni istinita. Knjigovodstvo je pri vseh zadrugah urejeno po trgovskih načelih. Da pa se semtertja pri nekaterih zadrugah izjemoma vrivajo nehistvene pomote, je naravno. To je bilo in bode povsodi, kjer koli je kaj združnega življenja. Toda brez izjeme je knjigovodstvo tako, da je zadostna podlaga za presojo imovinskega stanja in kupčij, in to zadostuje. Sicer naj se pa pogleda knjigovodstvo trgovcev po deželi in primerja knjigovodstvu zadrug. Potem se bode vsakdo prepričal, da je knjigovodstvo zadrug nasproti knjigovodstvu velike večine trgovcev vzorno. Sicer so pa to malenkosti.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. maja.

Političen dvoboj Thun - Szell. Huda je bitka, ki se bije sedaj mej obema državnima polovicama za obnovev avstro-ogrške nagodbe, in ne ve se, kdo bo zmagoval. Pravzaprav se pa bije bitka samo mej Thunovim in Szellovim kabinetom kot zastopnikoma obeh državnih polovic. Položaj je silno resen, kriza akutna. Kronske svet ni rešil zamotanega vprašanja, ministri se niso mogli zediniti, cesar si je pridržal odločitvno besedo. Akoravno pa vztraja naša vlada na popolno pravičnem, vsem avstrijskim parlamentarnim strankam prijaznem stališču, je vendar mogoče, da zmagajo nasilni Mažari in podleže grof Thun. Stališče naše vlade odobravajo brez razločka vse domoljubne stranke. Ni ga danes skoro resnega politika v Avstriji, bodisi Slovan ali Nemec, ki bi ne zasledoval sedanjega boja Thunove vlade z največjimi simpatijami, in popolno gotovo je, da noben drug avstrijski državnik ne bi mogel računati na toliko parlamentarno pomoč, kakor ravno sedanja vlada. — Grof Thun pa tudi Szell sta bila te dni opetovano pri cesarju v avdijenci, posvetovali so se nato dalje časa naši in ogrski ministri posebej, posvetovanjase tudi danes še nadaljujejo,

toda na kako odločitev še vedno ni misliti. Saj pa tudi ni lahka odločitev, kajti niti grof Thun niti Koloman Szell ne sme odnehati niti za korak od svojih zahtev, ako se noče popolnoma spreti s parlamentarno večino in sam sebi izpodbiti tla. Ako se na kak, dosedaj še nepoznan način ne doseže sporazumljenje, mora pasti eden kabinetnih načelnikov, toda stvari sami vsled tega ne bo prav nič pomagano, ker nobena vlada ne more drugače postopati, kakor sedanja.

Poletno ministerstvo. V krogu državnih poslancev, ki so bili včeraj dokaj številno zbrani na Dunaju, se je vsestranski pretresaval sedanji notranji položaj. Splošno se sicer nadejajo, da bo odločila krona v zadevi nagodbe v smislu zahteve avstrijske vlade, v katerem slučaju je seveda izključena kriza v avstrijskem kabinetu. Ako se pa zadeva ne reši tako, ne preostaja ničesar drugega, nego da se umakne sedanja vlada in pride na nje mesto uradniško ministerstvo, ki bo samo začasno in mu vsled tega že sedaj nadevajo ime »poletno ministerstvo«. Ta začasna vlada bi morala s pomočjo § 14 uveljaviti odločne določbe Szellovega načrta, tako da bi se nahajalo novo politično ministerstvo, ki bi prišlo na krnilo takoj v jeseni, pred nekim fait accompli. — Tako se glasi neki tajen načrt za rešitev sedanje krize. Posamni člani desniških strank že sedaj izjavljajo, da bi odločno nasprotovali taki rešitvi perečega vprašanja, ter pravijo, da bi nobeno ministerstvo ne moglo dobiti indemnitet za tako nagodbo. Tega mnenja smo tudi mi. Vlada naj se sicer poslužuje v najnujnejih slučajih zasilnega paragrafa, toda da bi se pa z njegovo pomočjo zavezale roke avstrijskemu parlamentu v neizmerno škodo avstrijskega prebivalstva, temu mora ugovarjati vsak pošten Avstrijec.

Zmaga katoličanstva na Kitajskem. Večinoma vsi evropski listi se pečajo te dni z znanim odlokom kitajskega cesarja, s katerim je postala katoliška cerkev na kitajskih tleh državno priznana cerkev. Temu odloku pripisujejo v marsikakem oziru veliko važnost. Škofje smejo zahtevati, da jih vsprejemajo podkralji in guvernerji, uradniki so dolžni obiskavati misionarje in jim odgovarjati na ustna ali pismena vprašanja. S tem so misioni naravnost priznani in misionarjem zagotovljeno večje spoštovanje od strani kitajskih mandarinov. Posebno važna je pa določba v petem odstavku cesarjevega odloka, ki slove: Ako bi se v kaki pokrajini z ozirom na mision pojavilo kako težavno in pereče vprašanje, tedaj naj se obrnejo škofje in misionarji takoj na poslanika ali konzula one velesile, kateri je papež poveril protektorat nad katoličani. S tem se toraj naravnost priznava protektorat Francije nad katoličani na Kitajskem. Manj nahušeno piše o tem cesarjevem odloku »Germania«, še manj ugodno pa misionar Pieper, ki dobro pozna kitajske razmere. On meni, da ostane vse to samo na papirju. Pieper meni, da bodo samo Francozi postali bolj oholi, katoliška cerkev pa ne bo imela od tega nikake koristi. Misionar sodi vsekako preveč pesimistično, ker ne veruje lahko, da bi se kitajsko uradništvo hotelo naenkrat spremeniti iz volkov v pohlevne ovce.

Glasba.

Nove orgle

pri Mariji Lourd v župniji Griže so dne 16. t. m. blagoslovili; izdelala sta jih brata Zupana iz Kamne Gorice na Gorenjskem. Bil sem poklican, da imenovano delo temeljito pregledam. Načrt orgel je ta:

I. Manual ima 54 tipk. 1. Principal 8'. 2. Gamba 8'. 3. Bordun 16'. 4. Flute 8'. 5. Spitzflöte 4'. 6. Octav 4'. 7. Mixtur 2' 3—4 vrsten. — II. Manual ima obsega kakor prvi. 8. Geigenprincipal 8'. 9. Aeoline 8'. 10. Flauto traverse 8'. 11. Voix coeleste 8'. — III. Tipni obseg v pedalu šteje 27 tonov: 12. Subbass 16' pokrit. 13. Octavbass 8' odprt. — Postranski spremeni: 14. Pedalkoppel k 1. in 2. manualu. 15. Manualkoppel k 2. manualu. Zbiralni vlaki a) Piano, b) Mezzoforte, c) Forte.

Posebnosti v teh orglah so: V okusno izdelani omari leže meh in njegove sesalke, kar je tako umetno napravljeno, da si pri kratkih skladbah igravec lahko sam preskrbi potrebnega zraka. Pot do piščal ni pnevmatična, temveč one dobi-

vajo sapo po jako praktično izdelanih stožkih, da niti pri zaprtih spremenih ni slišati kakega ropotanja. Na novo izdelani odmevalnik (Echowerk) se pritiska z desno nogo ter napravi nekaj poseben in čudovit vtis, kar se tiče naraščanja in padanja nežno milobnih spremenov na tipkah druge vrste. Na igralni mizi, koja stoji spredaj, se dá mnogo lažje igrati, nego na najfinejšem, umetno izdelanem modernem glasovirju. Barvo, kakor tudi intonacijo posameznih spremenov sta imenovana strokovnjaka prav dobro izvršila, posebno pri spremenih »Principal«, »Octaviant« in »Voix coeleste«. Glas polnih orgel ni surov, neprijeten ali kričeč, temveč zelo enakomiren in veličasten. O milobi raznih spremenov, mehanike in drugih del bi se dalo še mnogo pohvalnega omeniti, a ker sta imenovana slovenska umetnika itak široko znana, bi bilo odveč. Živela domača umetnika!

Vsa čast in hvala pa se mora tem potom izrekati tudi velečastitemu g. župniku A., ker so skrbeli, da so se imenovani cerkvi postavile v čast Mariji umetne in moderne nove orgle. Da, griškim faranom naj nikar ne bode žal, da so z raznimi prispevki na pomoč prihiteli ter pokazali, da so goreči kristjani in prijatelji krasote v svetišču božjem.

Konečno omenim še, da naj bi se po naših krajih glede naprave novih orgel oziralo na vešče mojstre, ne pa na one, ki izdelujejo taka godala za kakih 500 do 800 gld., a potem je treba skoro vsako leto klicati zdravnika, da odpravi napake, za katere hitro zahteva nekaj stotakov. Toraj previdnost je povsod na pravem mestu.

Karol Bervar.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. maja.

(Posvetovanja desnice.) Položaj se je zadnje dni jako poostiril, postal je kritičen. Govori se že, da odstopi grof Thun in morda tudi Szell. Povod temu kritičnemu položaju pa ni v prvi vrsti jezikovno vprašanje, še manj smešne nemške zahteve, ampak avstro-ogrška nagodba. Ogrji stavijo zahteve, katerih nobena avstrijska vlada ne more dovoliti. In ko bi katera to storila, upre se jej vsa poslanska zbornica. Umevno je torej, da so posvetovanja izvršilnega odbora desnice, ki so se včeraj na Dunaju pričela, velike važnosti. V tem kritičnem trenutku utegnejo sklepi desnice odločevati o bodočem razvoju notranjega položaja in o usodi vlade same. Te dni se mora odločiti in zjasniti med desnico in vlado. Včeraj se eksekutivni odbor desnice ni še posvetoval o vprašanjih, ki naj bi pojasnila to razmerje. Prejeli smo namreč danes nastopni komuniké, ki ga je sinoči sklenil eksekutivni odbor: »Vsled želje posameznih strank desnice se je danes 25. maja sešel eksekutivni odbor, ki je z ozirom na sedanji politični položaj za zdaj odložil razgovor o prvotno sproženih vprašanjih ter je obsirneje pretresal vršče se obravnave glede avstro-ogrške nagodbe. Odbor je soglasno sklenil: Eksekutivni odbor iznova izjavlja, da hoče večina radovoljno pospeševati uresničenje za obe polovici države pravične nagodbe, in živo obžaluje, da je bila nemogoča parlamentarna rešitev nagodbenih predlog. Eksekutivni odbor tudi popolnoma odobruje stališče vlade pri sedanjih obravnavah z Ogrsko ter bode v tej stvari vlado vsak čas odkrito podpiral. Eksekutivni odbor bode te dni svoja posvetovanja nadaljeval.« — Tako izjava eksekutivnega odbora, ki govori v imenu desnice. Toda mi pričakujemo in slovensko-hrvatski narod zahteva, da naši zastopniki z vlado jasno in odločno govoré tudi o naših zahtevah. Dobili so navodila in pooblastila, katera naj brez ovinkov predložé vladi in eksekutivnemu odboru. Stvari so toliko dozorele, da rečemo: »Aut — aut!«

(Presvetli knez in škof ljubljanski) se je odpeljal danes opoldne na obisk svetlega kneza in škofa mariborskega

(Vseslovenska delavska slavnost.) Udeležbo so dalje naznanila društva: 89. Kmetijska zadruga v Gorjah. 90. Pevsko društvo »Zvon« v Šmartnu pri Litiji. 91. Pevsko društvo »Hajdrih« v Proseku. 92. Hrvatsko zanatlijsko pomoćničko društvo v Zagrebu. 93. Slovensko bralno društvo v Škofji Loči.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Premješeni so nadučitelj Jan. Rihteršič iz Srednje Vasi v Šenčur pri Kranju, nadučitelj Janez Pipan s Črnega Vrha nad Idrijo v Poljane pri Škofji Loki, definitivni učitelj Karol Wider iz Vipave v Trzin, Karol Mataje iz Trzin in Lovro Perko iz Sore oba v Gor. Logatec in učiteljica Pavla Brezovšek iz Trebelnega v Semič. Učitelj za meščanske šole Josip Bezljaj je imenovan za definitivnega učitelja na mestni deški nemški šoli v Ljubljani in učiteljica Amalija Jelšek v Dornbergu pri Gorici za def. učiteljico v Dragatušu.

(Bratje Hrvatje) iz Zagreba in iz Siska pridejo jutri ob 1/2 6. uri zvečer z brzovlakom na vseslovensko delavsko slavnost v Ljubljano. Odbor »Zveze« sprejme mile goste na južnem kolodvoru z godbo. Delavci in prijatelji naše organ. prihitite ob tem času na kolodvor, da dostojno pozdravimo brate Hrvate.

(Redna glavna seja odvet. zbornice Kranjske) vršila se bode v soboto dne 27. t. m. ob 1/2 3. uri popoldne v pisarni zborničnega predsednika v Ljubljani.

(Iz Ribnega pri Bledu.) dne 25. majnika. Od kar smo dobili lansko jesen zopet svojega dušnega pastirja č. g. Jos. Pristova, pričelo se je pri nas vsestransko gibanje in delovanje, da se nam kakor hitro mogoče vresniči stara želja, — dobiti lastno župnijo. — Letošnjo spomlad ustanovil je č. g. Pristov »Marijino družbo za dekleta«, katera šteje do 30 članov. — Dne 30. aprila t. l. dobili smo novo krasno šolsko zastavo. Izdelala jo je v občno zadovoljnost gospa Hofbauer-jeva v Ljubljani. Omislili smo si jo v spomin 50letnice cesarjevega vladanja, kar spričuje zastavin trak: »V spomin 50letnice F. J. I.« — Pravi slavnostni dnevi za našo okolico pa so bili pretekli binkoštni prazniki, ko smo dobili iz dvorne livarne P. Hilzer-jeve v Dunajskem Novem Mestu nove, težke zvonove. — V sredo dne 17. t. m. bilo je Ribno krasno pripravljeno za sprejem novih zvonov. Postavili smo pet slavolokov, neštevilno mlajev, na katerih so vihrale papeževe, cesarske in narodne zastave. Za vse to so se mnogo trudili g. nadučitelj J. Wresitz z gospo soprogo ter gđc. učiteljica Fr. Pogačnik. Vsem bodi tem potom izrečena zahvala vseh občanov. Nove zvonove smo pričakovali v Zagoricih. Tu je bila zbrana šolska mladina z novo zastavo, katera ima drug trak z napisom: »V letu novih zvonov«, Marijina družba in mnogo ljudstva iz domače občine in okolice. V slavnostnem sprevedu in med grmenjem topičev smo spremili zvonove pod ribenski zvonik, kateri je dobil letos tudi novo lice in streho. V četrtek 18. maja ob 5. uri popoldne je bilo slovesno blagoslovljenje zvonov. Izvršil je je visokochastiti gospod radovljiški dekan Janez Novak ob asistenci enajstih č. gospodov sosednih duhovnikov. Po svetem obredu zahvalili so se občinski možje gospodu dekanu. V petek dopoldne smo potegnili zvonove v zvonik. Veliki zvon es tehtal 20¹/₂ starih stotov, srednji g 10 stotov, mali b 6 stotov. Prvikrat so zapeli v petek popoldne. Glasovi so čisti in lepo doneči ter se zbirajo v blagoljubno harmonijo. Vse je zadovoljno in hvaležno gospodu Hilzer-ju, ki je po zelo nizki ceni in z ugodnimi plačilnimi pogoji oskrbel našo občino tako zvonjenje, s kakoršnim bi se lahko ponašala vsaka župnija. — Zraven tega, da smo dobili nove zvonove, imamo letos še obilo dela pri cerkvi, ker razširjamo pokopališče, zidamo novo mrtvašnico. Cerkev in zvonik bomo na novo pokrili in prenovili, tako da bomo imeli 4000 do 5000 gld. stroškov. Vso svoto bomo kmalu nabrali iz samih prostovoljnih darov. Ljudstvo je vneto in navdušeno, le da dobi kakor hitro mogoče lastno župnijo. — Duša vsega našega delovanja pa je neumorno delavni gospod župnik Josip Pristov, kateremu bodi s tem izrečena iskrena zahvala vseh Ribnanov.

(Z Vipavščine), 25. maja 1899. l. (Izv. dop.) Obupno narodovo stanje v Primorju in »Naša straža«. Sirenski glasovi iz Vidma za izseljevanje v Ameriko. Kako obupno stanje gledé enakopravnosti vlada v Primorju ter se tisto množi od dne do dne, da je skorej priklopelo že na vrhunec, se razvidi dovolj iz tega, da so naši slovenski hrvaški deželni poslanci kakor izključeni iz vseh 3 deželnih zborov Primorske. In vlada kima k vsemu, kar počenja primorska »Irredenta« in njeni pristaši v istih

zborih, ter molči k vsem krivicam, ki se nam dogajajo dan za dnevom, da celo ona sama jih dodaja, tako da ima »Irredenta« očitno ves narodno-politični položaj v oblasti in nismo daleč od časa, ko se bo smelo reči, kakor nekdanj ob zmešnjavah v lombardo-beneškem kraljestvu: V vsem Primorju vlada »Irredenta«, in avstrijska vlada sama maže kolesa »irredentovskega elektromotorja«, kakor priduže tudi ona žalostna rešitev slovenske mestne šole v Trstu. In za tako rešitev v pravem irredentovskem smislu, je bilo treba celih 15 let časa! Slabo peva g. Goš, (t. j. »kos« v slovensko koroškem narečju) nasproti tako zvestemu hrvaško-slovenskemu narodu in vlada nam vedno le fige kaže. Če nam ne bo dohajala od središča Slovenije večja pomoč za obrambo narodne posesti, smo prej ali slej izvestno žrtvovani irredentovski hidri. Žalostni izid glasovanja o Kalanovem predlogu za »Našo stražo«, kakor so sklenili radikalni matadorji, katerih mnogi bi lahko sami prispevali s tolikim zneskom, nam je upanje v liberalno požrtvovalnost ščinoma spodbil. Med tem, ko so premnogi domoljubi na Goriškem sami po 100 gld. žrtvovali za »Šolski dom«, je sklenila večina (deželnega zbora) v Ljubljani prispevati s komaj 100 gld. v imenu cele Kranjske za prepotrebno »Našo stražo«! Lehko plaka Slovenija gledajoča nehaštvo za njen obstanek od strani radikalnih življev, katere je liberalizem čisto zaslepil, tako da vidijo in verujejo le v same sebe. Pač potrebujejo isti boljše razsvitljenja in spoznanja! Bodo li kdaj spoznali, da so zgrešili pravo pot, ki edina zamore pripeljati do boljše (narodove) bodočnosti razkosano Slovenijo?! — Kdo to ve?! — Želeti pa je močno! — Ne dolgo od tega je došlo vse polno slovensko pisanih vabil iz laškega Vidma na razne naslove po Primorju. Par takšnih je tudi pisec tega v roke dobil. Pisane so v precej pravilni slovenščini, kakor je razvidno iz enega tu pridjanega iztisa. Med tem, ko se naši primorski pravi in pseudo-Italijani kar zgražajo pred slovensko govorico, se onstran meje nam laskajo v slovenščini, da bi nas kolikor mogoče veliko število zvalili čez ono veliko lužo atlantskega oceana, ki meri v severo-atlantski kotlini do 7.000 metrov globočine in v zahodno-indijski pa nad 7.000 metrov (morske) globočine. Največa dosihmal merjena globočina morja sega do 8513 metrov, skoraj toliko, kolikor ima največja gora v Himalaju, namreč Gaurisankar (Everes) 8840 metrov visokosti, seveda le trigonometrično merjenih. To pa bodi le memogrede opaženo! — Največa napaka, t. j. premišljena napaka v onem lahonskem vabilu v slovenskem jeziku pa tiči v zaznamovanju, da imenuje z debelimi čerkami našo Gorico, »laško Gorico«, kar je že odveč predrzno. Primorskim Slovanom se ne cede nobene slinice po revni Italiji, ki še sama ne more preživiti precejšnega števila svojih otrok; saj še naši pošteni goriški Furlani ne marajo nič za Italijo, kar je protistruja »Irredenti« in katero bi modra vlada lahko porabila proti temelje države spodjedajoči laški »Irredenti«, katero pa žalibog dozdej goji na lastnih prsih. Pa zaupajmo v božjo pravičnost ter delajmo in žrtvuemo se! V tem obstoji naša rešitev!

(Huda ura.) Z Vrha pri Vinici. Včeraj, t. j. binkoštni ponedeljek ob 5. uri popoldan pridrvili so se od severne strani pogubonosni oblaki in kmalu so začele padati debele deževne kaplje, a med njimi trda zrna toče. V vinogradih je trtne mladike toča precej močno oklestila. Bog nas varuj z naprej hudega vremena!

(Ogenj.) Binkoštni ponedeljek opoldne je pogorela hiša Matija Zalarja v Jablani z vsemi gospodarskimi poslopji. Škodo cenijo na 1400 gld., zavarovan je bil posestnik samo za 400 gl. Zažgal je petletni sin z žveplenkami.

(Poboj.) Minuli ponedeljek sta se sprla v Podgori pri Šentvidu kmetiška sinova Jan. Porenta in Fr. Brolih radi neke palice. V razburjenosti je zgrabil Brolih gnojne vile ter udaril nasprotnika s toliko silo po glavi, da se je zgrudil nezavesten na tla. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

(V Celju) se je že pričela sezona plavic. Otvoril jo je znani V. Oechs, in sedaj nosi že staro in mlado ta plevel na prsih. Upati je, da bode letos žito precej čisto smeti.

(Starinske izkopine.) Na Spod. Hajdini pri Ptujju nadaljujejo izkopavanje rimskih starin. Zadnje dni so našli štiri lepe kamne z zanimivimi podo-

bami in napisi. Tudi nekaj rimskih denarjev in svetilk so izkopali. Sodijo, da je bil ondi paganski tempel.

(V Konjicah) se je nastanil nov slovenski zdravnik g. dr. Frančišek Jankovič.

(Nedeljski počitek.) Finančno ravnateljstvo v Mariboru je uvelo v uradih nedeljski počitek. Uradi bodo torej zaprti vsako nedeljo in na Božič, novega leta dan in na Telovo. Na razpolago bode le vložni zapisnik.

(Zdravje v Ljubljani) od 14.—20. maja t. l.: Novorojenih je bilo 33. Umrlo jih je 23, mej njimi za vrtico (davico) 1, za jetiko 2, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 17; mej njimi sta bila 2 tujca in 10 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 17, za vrtico 4, za ušenom 2.

(Isterski deželni zbor) je v včerajšnji seji po daljši razpravi vsprejel nekatere premembe zakona iz l. 1874 glede pokojnin občinskih zdravnikov. Vladni zastopnik je na interpelacijo posl. Bartolija odgovoril, da so obč. volitve v Višnjanu radi nepravilnosti razveljavljene. Ravno tako je Italijanom ustregel vladni zastopnik glede občinske doklade za hrvatsko šolo na Humu.

(Tržaški mestni svet) je imel v sredo zvečer sejo, v kateri je župan naznanil, da je tudi ministerstvo odbilo priziv glede spominske plošče povodom shoda italijanskih županov in da se magistrat pritoži na upravno sodišče. Večina je po daljši razpravi odobrila načrt norišnice za Trst in Istro. Stroški se proračunavajo na 1.656.000 gld.

(Z Reke) Te dni so imeli magjarski časnikarji svoj kongres v Reki. Došlo jih je kakih 60. Sprejeli so jih sicer z godbo — ali ne z vneto. Da so si privabili nekaj več radovednežev na kolodvor — svirala je godba prej v mestu in šla potem na kolodvor — a radovedneži za njo. Nasprotje mej Magjari in Rečani se neče še poleči — a za to se ne bodo prvi mnogo zmenili — sila je več kakor pravica — tako se sodi danes, kakor se sploh vidi. Kaj če reč, da so ravno zdaj novinarje sem zbobnali? Reklame je treba za Reko — in še zlasti zdaj, ko so odprli obrtno razstavo. Slučajno se je isti čas dopejalo tudi hrv. pevsko društvo na Reko. — Tudi neka italijanska godba svirala je par dni na Reki — mej potjo v Pešto. — Pričakuje se še druga, katera pojde kazat svojo umetnost v našo državo, — kjer sti obe sprejeli neko pogodbo za nekaj časa. Ali ni doma dobrih glasb — da se jih ravno z blažene cerkvi in nam Slovanom tako prijazne in pravične Italije vabi v našo nekdanjo katoliško državo?

(V Clausetto na Beneškem), kjer je božja pot sv. Krvi, zbralo se je pri glavnem spomladanskem shodu 6. nedelje po binkošti (14. maja) na tisoče ljudstva. Večina je bila seveda Italijanov, toda med njimi tudi nad sto Slovencev. Navzoč je bil slovenski duhovnik s Kranjskega, da so božjepotniki prejeli sv. zakramente in slišali v domačem jeziku govor v cerkvi. (Clausetto je precej velika župna vas v beneških gorah, sedem ur peš hoje od Gemone proti jugo-zapadu in deset ur od Vidma proti severo-zapadu.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 26. maja. Položaj je še vedno napet. Stališči avstrijske in ogrske vlade glede nagodbe sta si tako nasprotni, da je mej njima težko napraviti kak kompromis, kar se zadnja dva dni poskuša. Ako ne pride do poravnave, tedaj odstopi ministerstvo Thunovo, ker je baje cesar Szellu odobril njegove predloge glede nagodbe, predno je ta prevzel vlado, in ker ima ogrska vlada redne parlamentarne razmere in veliko večino za seboj.

Dunaj, 26. maja. Kriza glede vprašanja o nagodbi še ni rešena. Szell je bil danes pri cesarju. Ogrski ministri odidejo danes popoldne v Budimpešto. Predno cesar odloči, želi, da se ministri posvetujejo še enkrat z ogrskimi političnimi veljaki. Iz tega je sklepati, da se kriza reši še le prihodnji teden, ker se Szell v nedeljo zopet vrne na Dunaj. — Danes je bil tudi trgovinski minister baron Dipauli pri cesarju; potem se je razgovarjal s Szellom.

Dunaj, 26. maja. Cesar je vsprejel danes dopoldne ministra barona Dipaulija in ministerskega predsednika Szella v posebni avdijenci. Z vso gotovostjo se zatrjuje, da kriza dosedaj še ni rešena. Ogrski ministri se povrnejo danes v Budimpešto. Ministerski predsednik Szell se odpelje v nedeljo zopet na Dunaj.

Dunaj, 26. maja. Včerajšnji posvet izvrševalnega odbora desnice je trajal od 4. do 6. ure. Navzoči so bili: Thun, Dipauli, Javorski, Bilinski, Ebenhoch, Kathrein, Haugwitz, Pallfy, Frid. Schwarzenberg, Bulat, Povše, Barvinski, Engel, Stransky. Obravnavala se je nagodba z Ogrsko ter se je razposlala oficijelna izjava. Prihodnja seja je v soboto, na vrsti je jezikovno vprašanje.

Dunaj, 26. maja. Tekom včerajšnjega dne sta se ministra Goluhovski in dr. Kaizl dalje časa posvetovala z ogrskimi ministri. Oba sta bila tudi pri cesarju v avdijenci.

Dunaj, 26. maja. Cesar je vsprejel pri splošni avdijenci znanega ameriškega pisatelja Mark Twaina.

Gorica, 26. maja. Iz političnih vzrokov so zaprli urednika ital. „Sentinella“.

Zader, 26. maja. Nadškof Rajčević se je napotil v Rim. — Poljedelski minister baron Kast je odpotoval včeraj na Dunaj.

Budimpešta, 26. maja. Ogrski listi pišejo, da se na obliki Szellovih zahtev glede nagodbe ne sme nič spreminjati, za Szellom da stoji v tem vprašanju ves ogrski narod.

Peterburg, 26. maja. Slavnosti v proslavo Puškin-a so se pričele 26. maja s slovesno sejo akademije nauk in sijajnim banketom pisateljev in novinarjev. Završijo se 30. maja z velikim narodnim praznikom. Gostje so prišli iz raznih vzlasti slovanskih pokrajin.

Madrid, 26. maja. Castellar je včeraj umrl.

Umrli so:

25. maja. Marija Plavec, redarja vdova, 59 let, Poljanska cesta 72, cachexia.

V bolnišnici:

22. maja. Marijana Kurent, tesarja hči, 24 let, srčna hiba.

23. maja. Frančiška Korošec, tesarja žena, 41 let, jetika. — Alojzij Pozarek, 21 let, morbilli pneumonia.

V vojaški bolnišnici:

24. maja. Ivan Zakrajšek, topničar, 22 let, vsled slučajnih telesnih poškodb.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24. urah v mm.
25	9. zvečer	725,7	11,8	sr. zah.	oblačno	
26	7. jutraj	727,8	11,8	sl. sever	poloblačno	20,4
	2. popol.	728,8	19,0	p. m. jzah.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 14,9°, normale: 15,2°.

Tržne cene v Ljubljani

dné 24. maja.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	9	20	Špeh povojen, kgr.	—	70
Rež, „	7	50	Surovo maslo, „	—	90
Ječmen, „	6	80	Jajce, jedno „	—	2
Oves, „	6	50	Mleko, liter „	—	7
Ajda, „	7	80	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso, „	9	—	Telečje „	—	60
Koruz, „	5	60	Svinjsko „	—	75
Krompir, „	3	—	Koštrunovo „	—	40
Leča, hktl. „	12	—	Piščanec „	—	55
Grah, „	10	—	Golob „	—	20
Fizol, m. stot „	12	—	Seno, m. stot „	—	—
Maslo, kgr. „	1	10	Slama, „	—	—
Mast, „	—	70	Drva trda, 4 kub. m.	6	40
Špeh svež, „	—	66	„ mehka, 4 „	4	50



Godbeno orodje

priporoča

Adolf Stowasser in sin
v Gradcu.

Gosli, cître, gitare, plehnata in lesena trobila.
Vse izvrstno, poseni.

Novi cenik franko in 485 brezplačno. 10-2

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta, želez. postaja Straža, je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo od 28–31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin, kostenico, ishijas, živčno bolezen (neuralgie) in zoper razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so baskini in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za tučje, društvene dvorane, sobane za igre. V bližini so senčnati sprehodi in igrišča. Dobra restavracija z nizkimi cenami je v hiši.

Kopališka doba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

412 7-5

topliško oskrbnništvo.

Lak za sobina tla, dá lesk in bojo v se kaj hitro suši. Za samouporabo v zalogi pri trdki. **BRATA EBERL v Ljubljani,** Frančiškanske ulice. — Vnanja naročila proti povzetju. 218 11 11-3

Pozor!
Pravi „Clavèn“ nosi varstveno znamko.

„Clavèn“
1 lonček 60 kr, po pošti 75 kr.
Edino gotovo delujoče sredstvo „CLAVÈN“ s katerim si slehni v 3 do 5 dneh brez bolečin in za zmiraj odpravi 459 12-3

kurja očesa,
ozeblino, trdo kožo, bradavice, žulje, od potu vnete noge, pik čebele, ose, komarja in drugih mrčesov.
Razpošilja se samo proti povzetju ali ako se denar naprej pošlje.
Razprodajalci dobé velik popust.

Pozor!
„Clavèn“ je mast!

Trda koža

Pozor!
„Clavèn“ je mast!

Št. 241.

508 3-1

Razpis zdravniških služb.

Pri okrajni bolniški blagajni ljubljanski je popolniti

2 zdravniški mesti

z dnem 1. julija 1899. l.

S temi mesti spojena je letna plača po 660 gld. in prosta vožnja k bolnikom.

Prosilci za te službi vložijo naj svoje zadostno dokumentovane prošnje najdlje

do 10. junija t. l.

pri podpisani bolniški blagajni.

Okrajna bolniška blagajna ljubljanska.

V Ljubljani. dné 25. maja 1899.

Načelnik:

Ivan Kregar s. r.,

Severonemški Lloyd v Bremi.

866 30-25



Od vis. c. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Brema - Sev. Amerika.
Do Novi-Jorka.

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptonu dotaknivi se ev.

Cherbourga vsako sredo in nedeljo

Iz Geneve dotaknivi se Neapola

via Gibraltar

dva ali trikrat

na mesec.

Brema - Južna Amerika.
Do Montevideo.

Do

Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija.
Do Kitajskega.

Do

Buenos-Ayres.

Brema - Avstralija.
Do

vožnja po morji

čez ocean do

Novi-Jorka traja

6 do 7 dni.

Najlepša in najcenejša pri-

ložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:

Edvard Tavčar.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné
do dné po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 26. maja.	Dné 25. maja.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 75 kr.	
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 30 „	
Avstrijska zlata renta 4%	120 „ 10 „	
Avstrijska krona renta 4%	100 „ 45 „	
Ogerska zlata renta 4%	119 „ 50 „	
Ogerska krona renta 4%	97 „ 05 „	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	918 „ — „	
Kreditne delnice, 160 gld.	358 „ 25 „	
London vista	120 „ 47 1/2 „	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 92 1/2 „	
20 mark	11 „ 77 „	
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 55 „	
Italijanski bankovci	44 „ 70 „	
C. kr. cekini	5 „ 67 „	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.	
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 „ 50 „	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 „ 25 „	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ — „	
Tisine srečke 4%	138 „ 20 „	
Dunavske vravnave srečke 5%	129 „ — „	
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 „ 75 „	
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „	
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 25 „	
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 „ 70 „	
Prijoritete obveznice državne železnice	— „ — „	
„ južne železnice 3%	168 „ 75 „	
„ južne železnice 5%	123 „ 25 „	
„ dolenskih železnic 4%	99 „ 50 „	
Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 25 kr.	
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 „ — „	
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 „ 10 „	
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 „ — „	
Salmove srečke, 40 gld.	85 „ 50 „	
St. Genois srečke, 40 gld.	84 „ 75 „	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „ — „	
Ljubljanske srečke	24 „ — „	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 „ 50 „	
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3345 „ — „	
Akcije tržanskega Lloydja, 500 gld.	454 „ — „	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	54 „ 50 „	
Splošna avstrijska stavbinska družba	107 „ 75 „	
Montanska družba avstr. plan.	239 „ 05 „	
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	193 „ — „	
Papirnih rubljev 100	127 „ 62 „	

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri frebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako frebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.